

KARAS UKRAINOJE IR “TAIKOS PRANAŠYSTĖ”

„Kviečiu jus mane palydėti taikos pranašystėje – Kristus yra taikos Viešpats! Mane iš tikrųjų gąsdina vis labiau smurtingas ir karingas pasaulis, sakau iš tiesų; mane gąsdina“ (Popiežius Pranciškus, *Audiencia Comunion e Liberazione*, 2022 m. spalio 15 d.).

Trokštame ryžtingai palaikyti pastangas, kurias Popiežius Pranciškus deda, kad rastų kelią, kuris užbaigtų baisų konfliktą Ukrainoje, esantį dalimi to “tokio žiauraus trečio pasaulinio karo” (2022 m. lapkričio 13 d.), kuriam Šventasis Tėvas jau kuris laikas, negailėdamas jėgų, skiria savo susirūpinimą ir dėmesį.

NENUILSTAMAS TAIKOS IEŠKOJIMAS

Niekas labiau neatitinka giluminio žmogaus širdies siekio nei taika. Ji yra idealas, kurio niekada negalima liautis siekti ir kuris nėra naivus ar abstraktus: Popiežius vertina žmonijos visumą su jos menkumu ir jos melu, jos gobšumu ir jos pretenzija viešpatauti; ir tuo pačiu metu nesusitaiko su karu kaip su neišvengiama įtampų tarp žmonių, tautų ir nacijų pasekme. Reikia daryti viską, kad karas nebūtų paskutinis žodis ir politika fatališkai netaptų karo tąsa kitomis priemonėmis. Europa, kuri ilgai buvo galbūt labiausiai karo paveiktų vietų planetoje, paskutiniame savo istorijos etape parodė – nors ir buvo daug ribotumų ir dramatiškų paslydimų – kad tai yra įmanoma.

NĖRA TAIKOS BE TEISINGUMO

Darbas dėl taikos visuomet vyksta “čia ir dabar”, jis turi vykti suprantant situaciją apibūdinančius faktus ir aplinkybes. Šiuo požiūriu nepriimtinos abejonės dėl to, kam tenka atsakomybė už agresijos karą prieš Ukrainą, kaip ir dėl fakto, kad negali būti tikros taikos be teisingumo.

Susirūpinę stebime išryškėjant du priešingus pavojus: iš vienos pusės, kad pasimetimas ir baimė, kuriuos sukėlė artimas ir vis labiau smurtingas karas neveda prie taikos troškimo, bet tik prie noro būti paliktiems ramybėje; iš kitos pusės, kad reikalinga pagalba ukrainiečių tautai gali susiaurėti iki „konfliktuojančių imperIALIZMŲ“ instrumento (Popiežius Pranciškus, 2022 m. rugsėjo 15 d.).

► Karas atneša tik mirtį ir griovimą, sunaikina esminį pripažinimą, kad kitas yra gėris. Ar egzistuoja įmanomas kelias taikos link dabartinėmis sąlygomis? Taip, dialogas. Tai – kelias, kuriuo galima pradėti eiti tuoj pat, nors įtampa neišvengiamai išlieka. Kai nutrūksta dialogo gija, kai savi interesai tampa absoliutūs, atsiveria susidūrimo, kuris lauke palieka tik pralaimėjusius ir pasėja būsimo ir dar žiauresnio smurto sėklas, bedugnė praraja.

Taigi, jei teisinga, kad Ukraina gina savo suverenitetą, ryžtingai ir su reikalinga pagalba atstumdama Rusijos agresiją, tuo pačiu yra lemiamas dalykas, kad atsakomybę prisiimtų visos tiesiogiai ir netiesiogiai į konfliktą įsitraukusios šalys ir valstybės, idant būtų atkurtas ar kaip galima greičiau būtų užmegztas dialogas tarp šalių, siekiant derybų dėl taikos, kuriose nugalėtų teisingumo realizmas, išeinant už nusistovėjusių schemų ribų.

“RAKTINIS ŽODIS YRA DIALOGAS”

Dialogas nėra tuščia iliuzija, bet vienintelė racionali išeitis. Bet kokioje situacijoje, net ir pačioje niūriausioje ar pačioje juodžiausioje. Popiežius Pranciškus tą pasakė drąsiai: “Tai sunku, bet neturime to atmesti, suteikti dialogo galimybę visiems, visiems! Nes visuomet yra galimybė, kad dialoge gali pasikeisti dalykai, taip pat pasiūlyti kitą požiūrį, kitą vertinimo kampą. Aš neatmetu dialogo su bet kokia valstybe, kuri kariauja, net ir su agresoriumi... Kartais dialogo reikia imtis ir taip, bet reikia imtis, “smirdi”, bet reikia daryti. Visuomet žingsnis į priekį, ištiesta ranka, visada! Nes kitaip uždarysime vienintelės racionalias duris taikai. Kartais dialogas nepriimamas: kaip gaila! Tačiau dialogo reikia visada, bent pasiūlyti jį, ir tai padeda ir tam, kas jį siūlo, leidžia kvėpuoti” (2022 m. rugsėjo 15 d.).

“TAIKOS PRANAŠYSTĖ”

Popiežiaus pozicija yra pranašiška ir tuo pačiu realistiška. Ji visus kviečia imtis atsakomybės, tiek tuos, kurie vykdo valdžios funkcijas, tiek tuos, kurie, kaip dauguma mūsų, kiekvieną dieną susiduria su savo kasdienėmis užduotimis. Kad galėtume būti kartu su Popiežiumi taikos pranašystėje, trokštame subrandinti, ugdomi Bažnyčios ir jos liudytojų, sąmoningumą, kad taika yra gėris visiems žmonėms, ir pasirengimą būti jos autentiškais kūrėjais per patį mūsų gyvenimą. Tai yra tai, ką kun. Giussani sakė po Nasirijos žudynių 2003 m.: “Jei tauta būtų ugdoma, visiems būtų geriau”.

Dėl šių priežasčių dedame pastangas rengti maldos gestus ir viešas diskusijas, kurie leistų įsigilinti ir geriau suprasti vertę, glūdinčią Popiežiaus Pranciškaus vertinime apie tai, kas vyksta. Tai – indėlis, kurį siūlome visiems, kad palaikytume tos tikros taikos, kurios laukia visas pasaulis, viltį.

■ **Milanas, 2022 m. lapkričio 15 d.**